

Málokteré minuty v životě lidském bývají prožity s takovou intenzitou jako školní přestávky. Běžná má pouhých deset minut, takřčená velká dvacet. Ale co všechno se během nich dalo stihnout! Samozřejmě, určeny – aspoň v představách učitelských – jsou ke konzumaci svačiny a přípravě na další vyučovací hodinu. Ale jaká je skutečnost? Během pauzy se dá obšlehout domácí úkol, svižně vecpat do paměti vzorce, na něž se včera jaksi zapomnělo, lze probrat výsledky ligy stejně jako večerní lekci v tanečních, domluvit si rande anebo ztrestat drzého spolužáka odvedle... A ejhle: jak se zdá, už brzy bude možná v mnoha školách o přestávkách možno zažít i něco jiného. Přesně řečeno, v několika z nich už to možné je!

ŠIK

JE PROSTĚ ŠIK

Základní škola v královéhradeckém sídlišti Pouchov zvenčí nevypadá nijak mimořádně: nízká moderní budova, jaké se hodně stavěly někdy na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let minulého století, spíše komorní než rozlehlá, pouhá dvě podlaží, velká okna, atrium plné zeleně, kolem kýžené ticho a klid. Ono i samo sídliště vypadá jako místo k poklidnému bydlení. Třebaže moderní obří nákupní zóna leží co by dohodil kamenem, v docházkové vzdálenosti, tady jako by se tak trochu zastavil čas. Paneláky se skryly mezi vzrostlé stromy, keře, na straně druhé je evidentně poznamenal poněkud čas. I pouchovská sídlištní škola sama o sobě zvenčí vyhlíží už poněkud omšele, těch pár desetiletí se na ní stačilo podepsat, rozlehlá dlážděná terasa před vchodem volá po péči kameníka. Ale stačí vstoupit pohostinně otevřeným vchodem a všechno je jinak. Uvnitř čeká jednadvacáté století a vymoženosti, jež dříve žáčci neznali. Třeba hned v přízemí docela opravdický bufet, kde si lze k svačině koupit ještě vlažné pečivo a další dobroty.

A pak, v jakési aule hned v sousedství dominuje prostoru novinka nejčerstvější: ke stropu zavěšená velkoplošná obrazovka, jež přímo magicky přitahuje zraky příchozích – a o přestávce se tu ovšem houfně srocuje i zvědavé žactvo. Koneckonců, jaký div, že obrazovka – a hlavně program, který nabízí – přivábila při slavnostním zahájení pilotního provozu tolik zvědavců i odborníků z oboru komunikační techniky i prevence kriminality...

„Jsme rádi, že se vám u nás ve škole líbí,“ poděkoval trochu rozpačitý ředitel pouchovské základky Mgr. Jiří Otčenášek za pochvalná slova, jimiž návštěvníci vskutku nešetřili. „Všechno najednou se stihnout nedá, ale snažíme se, aby se u nás dětem, ale i učitelům líbilo. A proto

První velkoplošná obrazovka Školního informačního systému má hlavní slovo o velké přestávce...

projektu a jež by se proti jakémukoli zneužití své pověsti nepochybně rychle a rázně ohradily.

Jistě: nápad školního informačního kanálu je záležitost náramně nákladná a ani úspěšná firma, jako je pardubický LeTKom, by se do ní nemohla pustit bez rozmyslu sama. Předem si proto zajistila hezkou řádku zájemců, kteří se do programu zapojí svými filmovými spoty. Ale znovu důrazně zdůraznit, že nepůjde o snímky reklamní: pokud se do programu zapojí třeba banka, pak nebude mladým lidem vnucovat své služby, ale poskytne jim třeba praktický návod, jak zacházet s bankomatem, kterak se vyhnout zneužití kreditky či platební karty a podobně. Obdobně třeba velké výrobní podniky mohou představit své provozy a nabídnout mladým lidem, kteří se rozhodují pro volbu budoucího povolání, opravdu solidní informace o profesi, která by je při rozhodování ani nemusela napadnout – a přitom jim třeba může v budoucnu zajistit velmi lukrativní a zajištěné postavení. A tak dále a tak podobně.

Už dnes program nabízí třeba informace o brigádách, o nových knihách, poví vám, co hrají zajímavého divadla a kina, o zajímavých jazykových kurzech, ale i dalších možnostech studia a vzdělávání, třeba včetně autoškol, poradí, jak aktivně trávit volný čas, seznámí zájemce s volnými místy, jež se nabízejí čerstvým středoškolským absolventům, dá podrobný návod, jak vyřizovat potřebné věci na úřadech...

Děti se ze spotů mohou dozvědět, jak se bránit šikaně, domácímu násilí, jak se vyvarovat svodů drog, ale i sexuálních deviantů – zkrátka, škála témat je nepřeberná a způsob jejich zpracování neméně, od jednotlivých obrázků s textem přes úderné slogany až po kratičké hrané či animované scénky. Jen pestrost je totiž zajímavá a udrží pozornost publika v naší roztěkané době.

Na začátku byl ovšem nápad – ale ještě chvíli před ním musela předcházet technická realizovatelnost celé věci. V LeTKomu už dlouho vědí, že velkoplošné světelné panely jsou dnes asi nejučinnější komunikační prostředek: k účelům komerčním je využívají už pár pátků, najdete je na řadě míst – včetně pražského Václaváku či náměstí Republiky. Každý jiný nosič zmlsané konzumenty záhy unaví a znudí, ale program pro obrazovky nabízí nepřeborné množství možností a překvapení. Jakkoli se pochopitelně skládá z předtočených a reprizovaných spotů, jejich pořadí, výběr, skladba a četnost opakování jsou stále jiné, a tím pádem překvapivé.

„Uvědomovali jsme si, kolik bolavých míst ve společnosti máme, a chtěli jsme něco proti nim dělat: kriminalita, drogy, šikana, násilí mezi lidmi – i mezi dětmi...“ řekl nám jednatel společnosti LeTKom Tomáš Peška.

Jenže... Složit celý program z didaktických, nabádavých příspěvků, to by sice šlo: ale za pár dní by se nejspíš hrály do prázdná! Publikum, zejména mladé, je vrtkavé a rychle se dá otrávit. A tak v přípravě ŠIK kontaktovali lidé z LeTKomu nejen instituce, jež se zabývají prevencí kriminality a podobných společenských trápení z profese, ale i četné nadšence, nadace, některá občanská sdružení, jež provozují různé infolinky a linky důvěry a podobně. A set-

nás taky tolik těší, že jsme byli vybráni do pilotního projektu ŠIK...“

ŠIK je, jak jinak, dobře znějící zkratka tří slov: rozluštěna zní Školní informační kanál. A vymyslela si ji pardubická firma LeTKom a zhruba po půl roce příprav na začátku nového školního roku odstartovala pilotní, tedy zkušební či ověřovací, provoz. Vytýpovala si pro něj dvě desítky škol, základních, středních i učilišť, z nejrůznějších oblastí České republiky.

Řekněme otevřeně, že iniciátor celé akce firma LeTKom je svým zaměřením marketingová, tedy, jak se zjednodušeně říká, reklamní agentura – ale hned stejným dechem dodejme, že ŠIK v žádném případě nebude záležitostí komerčně výdělečnou a že rozhodně nepředstavuje průnik reklamních aktivit na pole doposud zaplaťpámbu neorané, tedy do školního prostředí. Nepochybnou zárukou by měla být účast zástupců ministerstva školství, ministerstva spravedlnosti a ministerstva vnitra (konkrétně jeho odboru prevence kriminality), jež figurují ve věci jako záruka serióznosti celého

Základní škola v královéhradeckém Pouchově se stala jednou z prvních, kde se rozběhl Školní informační systém

stovka, pak stovky – a tak dál... Samozřejmě, že už dnes se do všech škol neposílá táž programová sestava, jejich vedení se výběru spotů může aktivně účastnit a jejich skladbu ovlivnit. Neboť co zabírá na žáčky prvního stupně základní školy, to by asi stěží zaujalo dámy a pány rok před maturitou, že... A v budoucnu se budou jednotlivé programové sestavy „šít“ zcela individuálně. Technicky to nebude problém...

● ● ●

Seděli jste někdy v čekárně své zubařky, naslouchali tichému jekotu vrtačky a chmurně přemítali nad svým osudem? Proseděli jste hodiny někde na nemocniční ambulanci při čekání na objednané vyšetření? Pak vězte, že už brzy vás možná bude těmi osudovými okamžiky provázet novinka jménem ZIK. Ano, překládáte správně: Zdravotnický informační kanál, který by měl odstartovat už v průběhu budoucího roku a vnést do zdravotnických zařízení nový vítr – do oblasti informovanosti a osvěty. Přičemž zaměřen bude nejen na pacienty, ale i zdravotnický personál.

Sestry i lékaři se z obrazovek dozvědí o nových možnostech dalšího vzdělávání, novinkách v oblasti zdravotnického materiálu i vybavení zdravotnických zařízení – a pacienti? Dostanou informace o nových medikamentech a jejich využití, o moderních trendech daného zdravotnického oboru, o prevenci, jež může ochránit jejich zdraví. A kdo to všechno zaplatí? Inu, tady komerční princip chybět nemůže: lázeňské firmy nabídnou ozdravné pobyty a rehabilitační kúry, pojišťovny se přidají s plejádou svých nabídek úrazových, penzijních, cestovních a zdravotních pojištění, lepší využití volného času nabídnou cestovní kanceláře. Takže ani pobyt v lékařově čekárně nemusí v budoucnu znamenat přehlídku ztraceného času...

● ● ●

Jistě, na začátku se leccos jeví nadějně a později se nezdá, že věci nejdou tak snadno, jak se zdálo. Dojdou peníze, dojdou nápady, dojde chuť. Ale tak či onak, ŠIK odstartoval. A jeví se sympaticky a má chuť do života – tak proč mu nepopřát štěstí?

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK

Přítomné novináře přišli na slavnostní zahájení provozu ŠIK informovat zástupci jeho mateřské firmy LeTkom, ministerstva školství i odboru prevence ministerstva vnitra... a novinářů z všemožných redakcí se nedostavilo málo!

kali se s opravdu spontánním a nadšeným zájmem o spolupráci.

A tak když se v září na prvních dvaceti obrazovkách Školní informační systém odstartoval, byly už v programovém centru desítky krátkých snímků – a další desítky se připravují. Zájem je prostě značný, a to i ze strany škol coby potenciálních účastníků. Když se vše rozkřiklo, začali se houfně hlásit další: a někde ani nechtěli pochopit, že rozšiřování počtu účastníků připadá v úvahu až v novém roce. Problém není ve vysílací kapacitě královéhradeckého centra,

odkud se videoprogram počítačovou sítí šíří republikou, ale prostý fakt, že velkoplošná obrazovka je dosti nákladný technický výdobytek – a musí se koupit, instalovat, uvést do bezchybného chodu... A nic z toho není jaksi zadarmo.

Představy o budoucnosti jsou ovšem velkolepé: z dnešních dvou desítek terminálů by měla být do roka

...program byl atraktivní a plný informací, teď to ještě do zvonění stihnout zpátky do třídy!

Takový výběr čerstvých a voňavých svačinek jsme zamlada ve škole rozhodně neměli!

